

Rijksweg 422 te Dilsen-Stokkem

***Archeologisch vooronderzoek door middel van
metaaldetectie en proefsleuven***

S. Van Heymbeeck, S. Houbrechts
en T. Deville

Opgraving

☐

Prospectie

☒

Vergunningsnummer:

2011/061

Naam aanvrager

VAN HEYMBEECK Sophie

Naam site:

Dilsen-Stokkem, Rijksweg

1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave	3
2. Colofon	5
3. Administratieve gegevens	6
3.1. Onderzoeksgegevens	6
3.2. Locatiegegevens	6
4. Inleiding	7
4.1. Onderzoekskader	7
4.2. Onderzoeksteam	8
4.3. Dankwoord	8
4.4. Uitwerking en rapportage	8
5. Landschappelijke ontwikkeling	9
5.1. Algemeen	9
5.2. Geomorfologie en bodem	12
5.3. Historische ligging	16
5.4. Archeologische waarden	16
6. Resultaten Veldonderzoek	19
6.1. Veldonderzoek	19
6.2. Bodemopbouw	20
6.3. Metaaldetectie	23
6.4. Sporen en structuren	23
6.5. Vondsten	24
7. Conclusie	26
7.1. Inleiding	26
7.2. Beantwoording onderzoeksvragen	26

8. Aanbevelingen.....	28
9. Bibliografie.....	29
10. CD-ROM	30

Bijlagen

Bijlage 1:	Allesporenkaart
Bijlage 2:	Profielen
Bijlage 3:	Sporenlijst
Bijlage 4:	Vondstenlijst

2. Colofon

Condor Rapporten 43

Rijksweg 422, Gemeente Dilsen-Stokkem

Archeologisch vooronderzoek door middel van metaaldetectie en proefsleuven

Auteurs: S. Van Heymbeeck, S. Houbrechts en T. Deville

In opdracht van COLIM CVBA

Foto's en tekeningen: Condor Archaeological Research BVBA, tenzij anders vermeld

Condor Archaeological Research BVBA, Bilzen, maart 2011.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Condor Archaeological Research BVBA

Martenslindestraat 29,

3742 MARTENSLINDE (BILZEN)

Tel 0032 (0)498 59 38 89

E-mail: info@condorarch.be

www.condorarch.be

3. Administratieve gegevens

3.1. Onderzoeksgegevens

Datum veldwerk:	04-03-2011 en 07-03-2011
Uitvoerder:	Condor Archaeological Research BVBA
Condor Rapporten:	43
Opdrachtgever:	COLIM CVBA
Onderzoeksvorm:	Metaaldetectie Prospectie met ingreep in de bodem, proefsleuven
Vergunningsnummer:	2011/061 en 2011/061(2)
Naam aanvrager:	Sophie Van Heymbeeck
Naam site:	Rijksweg 422, Dilsen-Stokkem
Bevoegd gezag:	Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg

3.2. Locatiegegevens

Provincie:	Limburg
Gemeente:	Dilsen-Stokkem
Plaats:	Rijksweg 422
Toponiem:	/
Kadastrale gegevens:	Afdeling: 1 Sectie: B Nrs.: 1088T
Kaartblad:	/

4. Inleiding

4.1. *Onderzoekskader*

Op vrijdag 4 maart en maandag 7 maart 2011 heeft Condor Archaeological Research bvba in opdracht van COLIM CVBA een prospectief onderzoek door middel van een metaaldetector en proefsleuvenonderzoek uitgevoerd aan de Rijksweg 422 te Dilsen-Stokkem, provincie Limburg. Het onderzoek vindt plaats naar aanleiding van de bouw van een polyvalent handelsgebouw met bijhorende parking.

In de omgeving zijn gegevens van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) voorhanden die wijzen op bewoning en in mindere mate begraving. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 4000 m². Op het terrein bevindt zich een leegstaand woonhuis met bijhorende schuren, het resterende terrein is braakliggend maar was tot het recente verleden bebost.

De prospectie met de metaaldetector had tot doel om alle aanwezige metalen voorwerpen te detecteren en in kaart te brengen. Wanneer daarbij concentraties in het terrein werden waargenomen, zouden deze een bijdrage kunnen leveren aan de resultaten van het proefsleuven onderzoek. Het doel van het proefsleuvenonderzoek is om alle eventueel aanwezige archeologische resten te lokaliseren en te documenteren. Op basis hiervan wordt, indien de resultaten positief zijn, een op te graven zone afgebakend. In het voorliggend rapport worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Op basis hiervan worden aanbevelingen gedaan voor een eventueel vervolgonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld, die beantwoord dienen te worden op basis van het veldwerk:

- Zijn er al dan niet bekende archeologische waarden aanwezig en waar zijn deze gelokaliseerd?
- Op welke diepte bevinden zich deze waarden?
- Wat is de aard, omvang en datering van de resten?
- In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigt door de voorgenomen bodemingreep?

- Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?

4.2. Onderzoeksteam

Het onderzoeksteam van Condor Archaeological Research bestond uit:

- S. Van Heymbeeck   Veldwerk en rapportage
- E. Van de Velde   Veldwerk
- T. Deville   Rapportage
- S. Houbrechts   Digitalisatie

4.3. Dankwoord

Dankzij de medewerking en het vertrouwen van verschillende partijen kon er tijdens dit project voortvarend worden gewerkt. In het bijzonder danken we de opdrachtgever COLIM CVBA voor de voortvarende medewerking, Herwey (Hermans-Weytjens) voor het voorzien van de graafmachine en Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg.

4.4. Uitwerking en rapportage

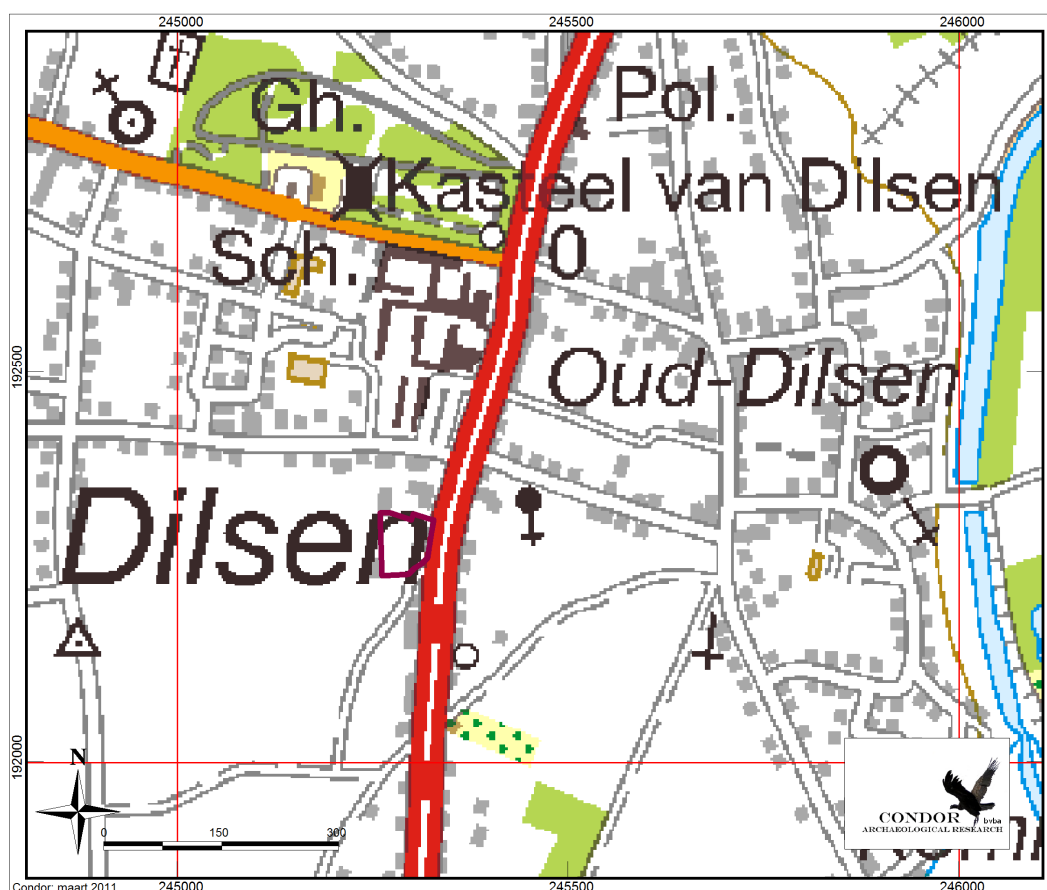
Na het veldonderzoek worden de onderzoeksgegevens uitgewerkt en geanalyseerd. Ter afronding van het archeologisch vooronderzoek is het voorliggend eindrapport samengesteld.

5. Landschappelijke ontwikkeling

5.1. Algemeen

De ligging van archeologische vindplaatsen is in hoge mate gerelateerd aan het natuurlijke landschap. Het huidige landschap is het resultaat van een lange en complexe ontwikkeling. Dit landschap is ontstaan onder invloed van verschillende fysische processen die onderling sterk met elkaar verwant zijn, zoals de geomorfologie, de bodem en de hydrologie. De verschillende landschapstypen die zich hebben gevormd vormen de basis voor het archeologische verwachtingsmodel. De laatste 3000 jaar heeft de mens een grote invloed uitgeoefend op het landschap. Vooral de laatste 150 jaar heeft de mens het landschap weten aan te passen aan zijn behoeften en is het landschap dan ook langzaamaan minder bepalend geworden voor de inrichting en het gebruik hiervan.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een totale oppervlakte van circa 4000 m² en ligt ten westen van de Rijksweg 422 en ten noorden van de Groene Weg en de Soerveldweg. (*afbeelding 1*) Het terrein heeft het kadastraal perceelnummer 1088T en is grotendeels braakliggende grond met uitzondering van een leegstaand woonhuis en een schuur (*afbeelding 2*). Binnen het plangebied zijn lokale ophopingen met afval, afbraak materiaal en snoeihout van de voormalige begroeiing aangetroffen.

Afbeelding 1: Topografische kaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving¹.

¹ NGI, 2008.

Afbeelding 2: Luchtfoto van het plangebied (paarse kader) en omgeving².

² Microsoft Bing.

5.2. Geomorfologie en bodem

De gemeente Dilsen-Stokkem is gelegen in het oosten van de provincie Limburg, tussen de gemeente Maasmechelen en de stad Maaseik. Ten oosten wordt het begrensd door de Maas die tevens de grens met Nederland vormt.

De Maas speelde een belangrijke rol in de vorming van het landschap in deze regio.

Ze had in het verleden een grillig karakter met verschillende zijarmen. Doorheen de opeenvolging van ijstijden en tussenijstijden zette de rivier grind- en zandlagen af (accumulatie) en spoelde ze weer weg (insnijding). Deze afwisseling heeft in combinatie met tektonische opheffing tot het ontstaan van terrasniveaus in het Maasdal geleid. De Maasafzettingen bestaan uit enkele meters tot een tiental meters dikke pakketten grof zand en grind.³

Geomorfologisch gezien wordt het landschap rond Dilsen-Stokkem gedomineerd door het Kempisch plateau dat zich uitstrekt van zuid naar noord als een waaiervormig geheel, dalend van ongeveer 100 m in het zuiden tot circa 75 m in het noorden. Bodemkundig is het gekenmerkt door zand- en lemige zandgronden. Het plateau is in het oosten begrensd door een steilrand die overloopt in de Maasvlakte, gelegen op een hoogte van 30-50m.

Op de kwartairgeologische kaart (*afbeelding 3*) zien dat het plangebied binnen de Maasvlakte op een Maasterras ligt. Het Maasterras ter hoogte van het plangebied is het terras van Geistingen (*afbeelding 3*; blauwe zone met code GS), dat gevormd is ten tijde van het laat-Würm-glaciaal. Tijdens deze Tardiglaciale periode verliep de grindsedimentatie door de verwilderde Maas verder en zette aldus grinden af die bedekt werden door zandig alluvium (Formatie van Leut).⁴

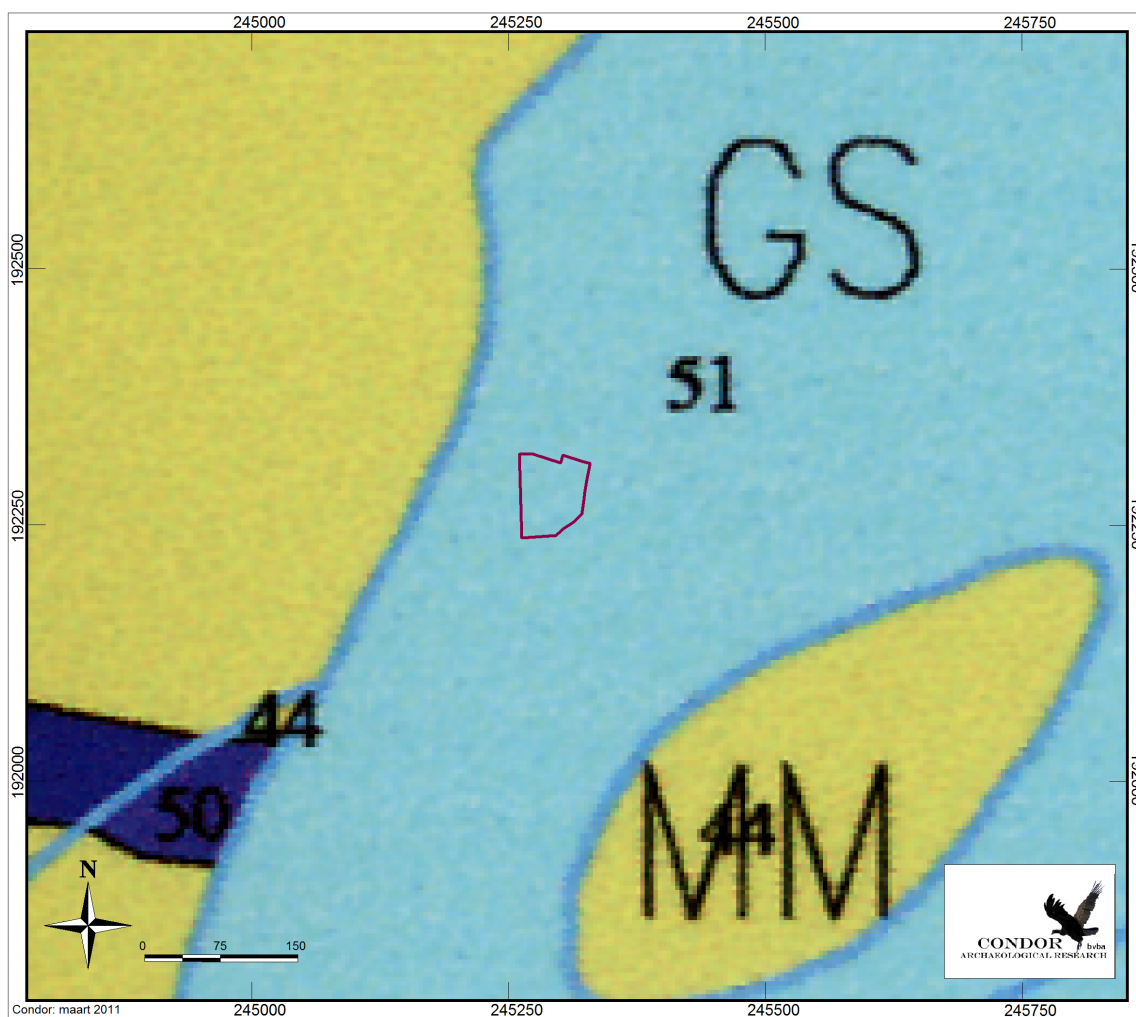
Op de kaart zien we ook dat rond het plangebied ook Maasmechelse grinden en eolische zandafzettingen van de Formatie van Wildert voorkomen (code 44). Het donker blauwe gebied op de kwartairgeologische kaart (code 50) is een Maasgeul met colluvium afzettingen.

---

³ Berendsen 2005, 11.

⁴ www.belbag.be

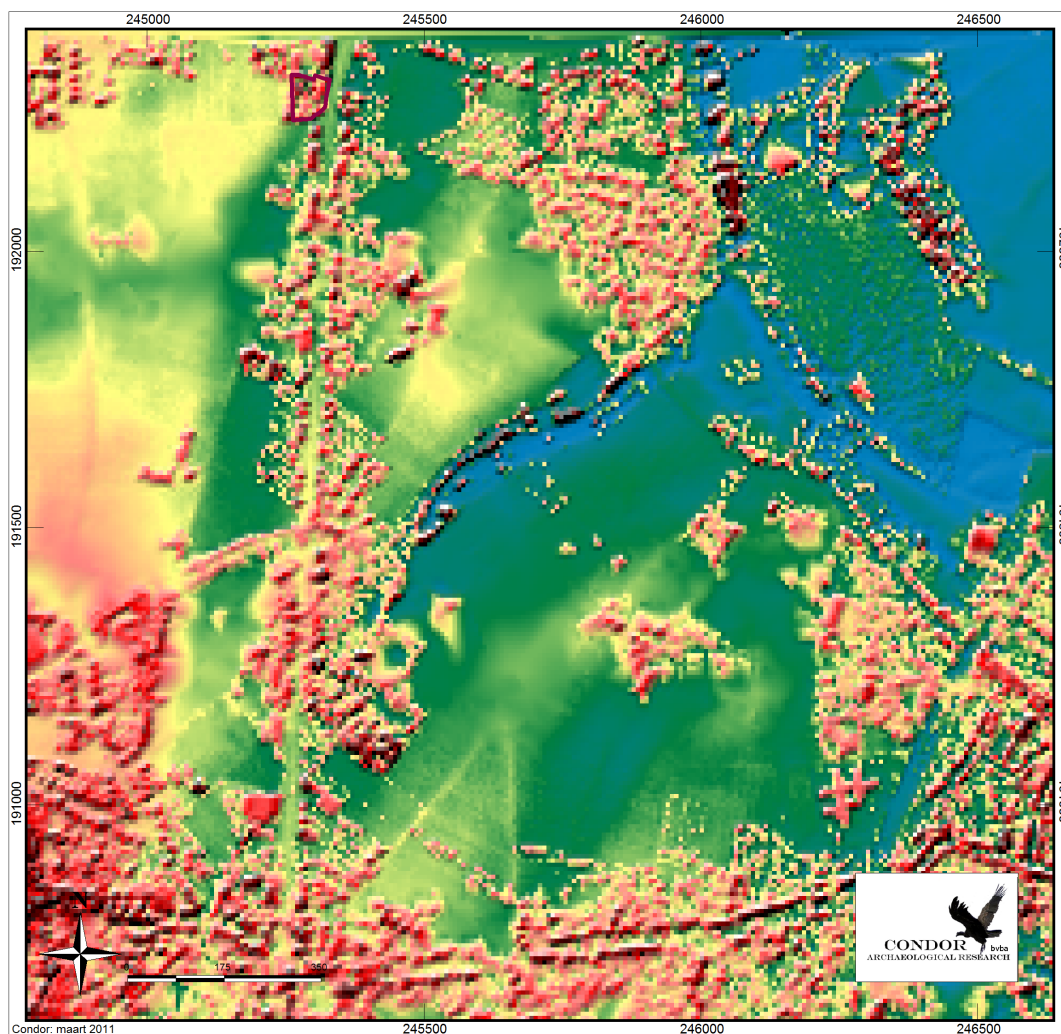

Afbeelding 3: Kwartairgeologische kaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving⁵.

Op de hoogtekaart opgesteld voor het plangebied en haar omgeving (*afbeelding 4 en 5*) is bovenaan de kaart het plangebied in een paarse kader aangeduid. Omwille van stoorbare factoren zoals bomen en gebouwen is de Rijksweg, die noord-zuid loopt, duidelijk herkenbaar. In het noordoosten is de huidige Maasmeander duidelijk zichtbaar in het donkerblauw.

Het plangebied ligt in de Maasvlakte, meer precies in een oude Maasgeul (groene zone). De gele zone in het westen is een dakvlakterras en de donkerblauwe zone in het Oosten stelt de Maas en het laagst gelegen dalvlakteterras voor.

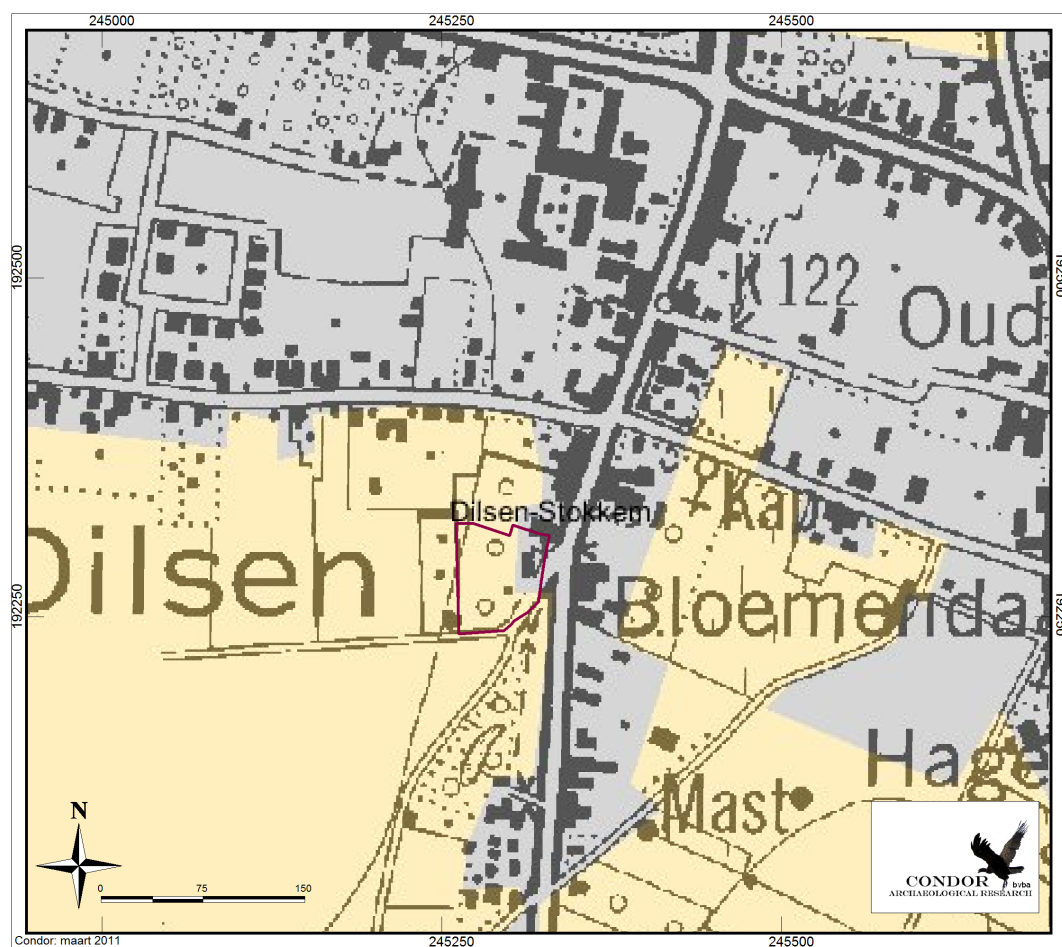
⁵ Frederickx e.a., 1996.

Afbeelding 4: Hoogtekaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving.

Het plangebied bevindt zich in de zandleemstreek.⁶ Volgens de bodemkaart van Vlaanderen komt binnen het plangebied een droge, lichte zandleembodem met structuur B-horizont. voor (*afbeelding 5*). Het noordoostelijke gedeelte van het plangebied is niet gekarteerd door de ligging binnen de bebouwde kom van Dilsen-Stokkem.

⁶ Beerten, 2005.

- Droge lichte zandleembodem met structuur B-horizont
- Bebouwde zones

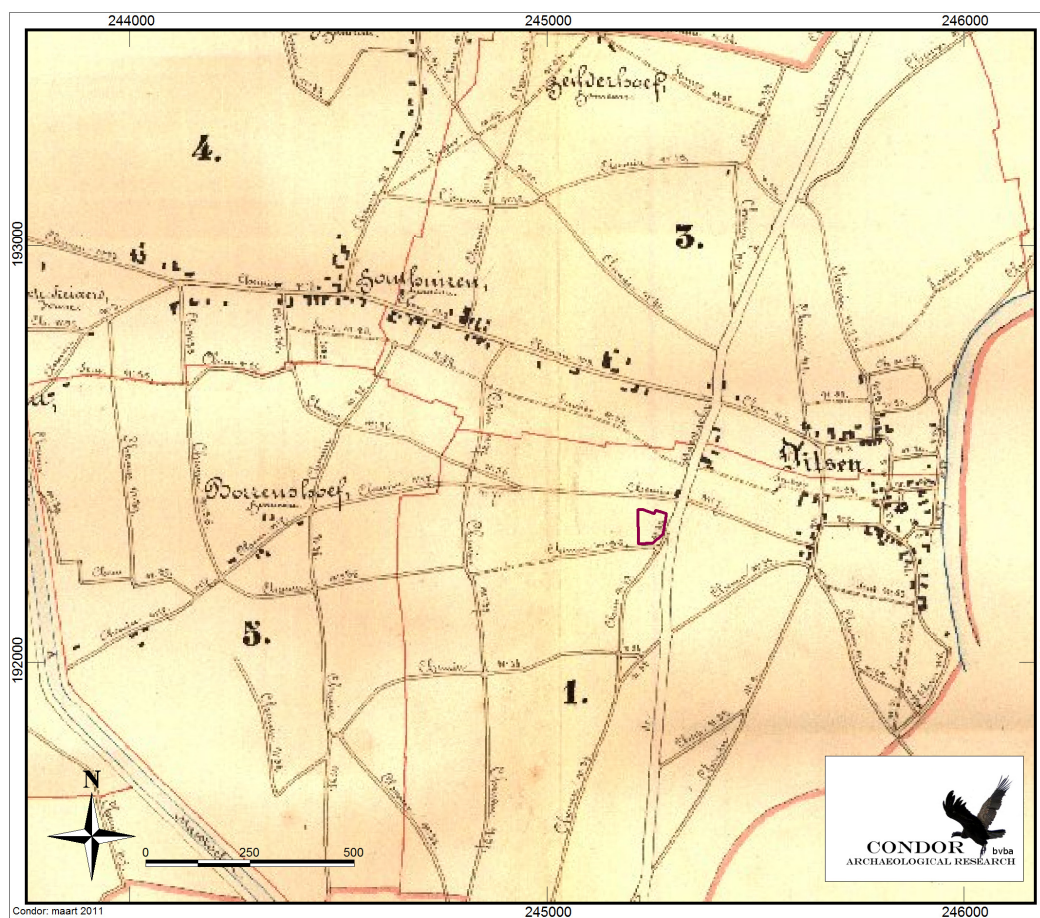
Afbeelding 5: Bodemkaart van het plangebied (paarse kader) en omgeving⁷.

⁷ AGIV, 2010.

5.3. Historische ligging

Voorafgaande het veldwerk werden historische kaarten geraadpleegd om het gebruik van het plangebied in het verleden te achterhalen.

Op de atlas van de buurtwegen (1840, *afbeelding 6*) zien we de Rijksweg duidelijk noord-zuid lopen. Het plangebied is onbebouwd en ligt buiten de historische kern van Dilsen-Stokkem. In het oosten van de kaart zien we de Maas lopen (blauwe lijn) en is de grens tussen België en Nederland aangeduid (dikke oranje lijn).

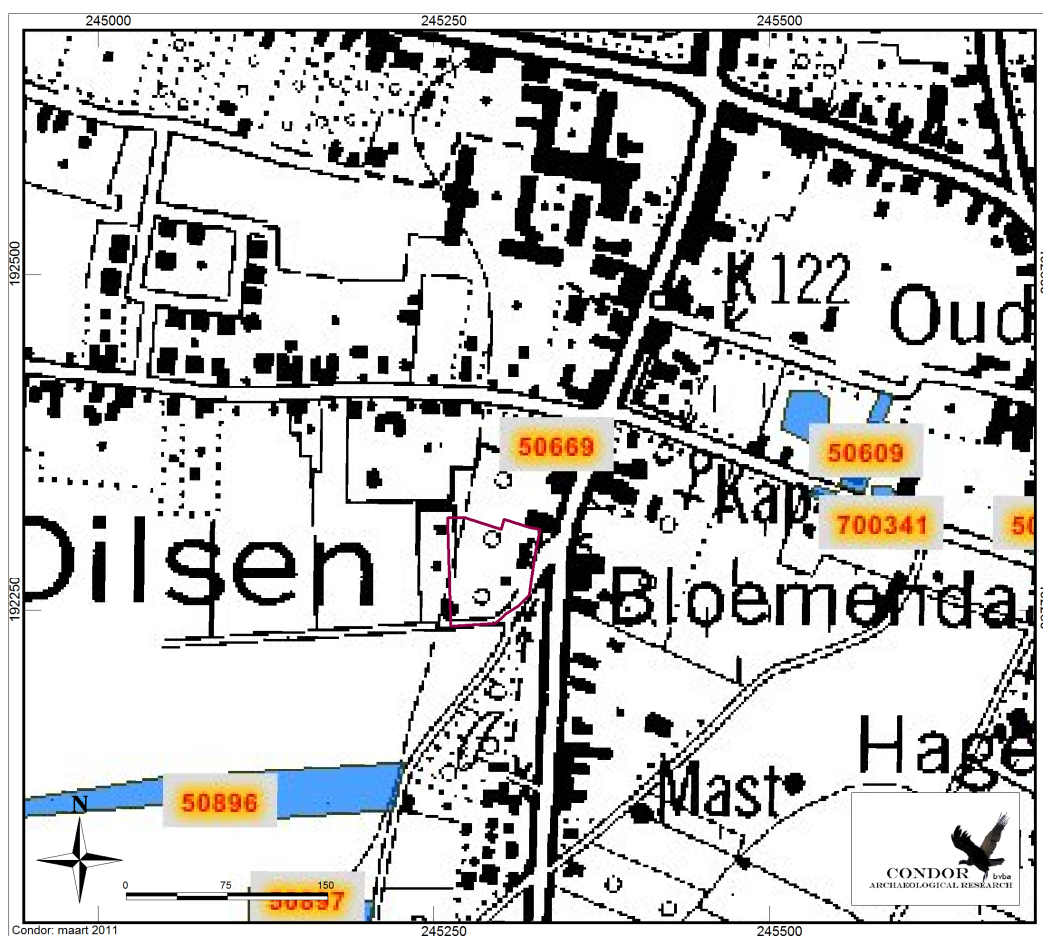
Afbeelding 6: Atlas van de Buurtwegen met aanduiding van het plangebied (paarse kader) en omgeving.

5.4. Archeologische waarden

Volgens de data beschikbaar in de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn er in de omgeving van het plangebied verschillende vondstmeldingen bekend die dateren uit verschillende periodes. (*afbeelding 7*). De meeste meldingen zijn afkomstig van het

VIOE, buitendienst Tongeren. Binnen het plangebied zijn er geen vondstenmeldingen weergegeven.

Afbeelding 7: Uitsnede uit de Centraal Archeologische inventaris met aanduiding van het plangebied (paarse kader) en omgeving. De Blauwe gebieden zijn vondstmeldingen van oudere onderzoeken.

Steentijden

Binnen de omgeving van het plangebied zijn twee vondstmeldingen uit de Steentijden gekend. Het gaat om een gekerfde kling (vondstnummer 50986) en een spits, een bifaciaal bewerkt artefact (vondstnummer 50897).

IJzertijd

Vondstmelding 50609 is een vlakgraf uit de IJzertijd waarin de onderhelft van een urne teruggevonden werd met 1.4 kg crematieresten. Op deze locatie werden ook acht 18de eeuwse, Luikse munten teruggevonden.

Romeinse periode

Ten oosten van het plangebied werd tijdens het uitgraven van een bouwput een doorsnede van mogelijk een Romeinse heerweg teruggevonden (vondstnummer 700341).

Middeleeuwen

Vondstmelding 50669 duidt de plaats aan waar een voormalige laat-middeleeuwse kapel stond die volledig opgebouwd was uit mergelblokken. In één van de mergelblokken was het jaar 1286 ingekrast. De kapel werd omstreeks 1550 hersteld en de eerste schriftelijke vermelding van deze kapel dateert van 1673. Tot 1938 stond deze kapel ten westen van de Rijksweg op de hoek van de Borreshoefstraat, waarna ze werd afgebroken. Een plaatsvervangende kapel werd opgericht in de Bloemendaalweg.

Nieuwe tijd

Voor de Nieuwe tijd is er maar één vondstmelding bekend (vondstnummer 50609). Het gaat om acht 18de eeuwse, Luikse munten. Op dezelfde locatie werd een vlakgraf uit de IJzertijd teruggevonden.

6. Resultaten Veldonderzoek

6.1. Veldonderzoek

Het archeologische onderzoek bestaat uit twee luiken: allereerst wordt er een metaaldetectie uitgevoerd en daarna volgend een prospectie met ingreep in de bodem, dit teneinde een archeologische evaluatie van het terrein te kunnen maken.

De metaaldetectie bestaat uit het screenen van het terrein op metalen vondsten door middel van een metaaldetector. Daarbij is het hele plangebied belopen in raaien van 2 m. De oriëntatie van de raaien is bepaald op basis van de perceelsgrenzen en de terreinomstandigheden. Rondom het huis en de schuur waren bepaalde stukken grond verhard en waren er hopen afbraakmateriaal, waardoor deze delen van het plangebied niet geprospecteerd konden worden. Het onderzoek is uitgevoerd met een metaaldetector van het type Garrett Ace 250.

Omwille van de grote hoeveelheid recent afval op het terrein werd de metaaldetector zodanig ingesteld dat aluminium gediscrimineerd werd tijdens de prospecties en aldus aluminium waarnemingen (bv blikjes, folie,...) niet gesignaliseerd werden.

Alle positieve inslagen werden ingemeten met een GSP-toestel van het type GPSmap 60 CSx waarbij een maximale afwijking 3 m bedraagt. Alle positieve signalen werden ontgraven en werd indien nodig de metaalsoort en diepte geadministreerd.

Bij de start van de prospectie met ingreep in de bodem was een proefsleuvenonderzoek voorzien waarbij in totaal circa 12% van het terrein zou worden opengelegd. Dit komt overeen met 480 m². Gezien de aanwezige boomstronken in de grond en de verharde structuren van het woonhuis en de schuur, werd gekozen om drie brede sleuven aan te leggen die een representatieve overzicht van het terrein zouden weergeven. Zo werden er een lange sleuf over de volledige lengte van het terrein geplaatst. Deze loopt parallel met de omheining aan de achterzijde van het terrein (bijlage 1). De twee andere sleuven zijn korte, brede sleuven die ten noorden en ten zuiden van de schuur ingepland. In de oostelijke helft van het terrein kon geen prospectie plaatsvinden omwille van de aanwezige bebouwing.

Hierdoor is er een totale oppervlakte van 538 m² opengelegd wat neerkomt op een dekking van 12.8 %.

Werkput 1: 103,1 m²

Werkput 2: 310,1 m²

Werkput 3: 98,5 m²

TOTAAL: 511,7 m²

De onderzoeksvlakken zijn aangelegd met een graafmachine in de top van de C-horizont op een diepte van 40 à 60 cm beneden het maaiveld. Het vlak werd waar nodig manueel met de schop bijgeschaafd. Het onderzoeksvlak en de aanwezige sporen zijn gefotografeerd, ingemeten en beschreven (kleur, textuur en insluitsels). Met een metaaldetector is de aanwezigheid van metalen vondsten in de bodem nagegaan.

In alle proefsleuven werd een profielkolom van minimum 50cm breed opgepoetst, gefotografeerd, ingetekend op een schaal van 1/20 en beschreven. De bovenzijde van het profiel is het maaiveld

De diepte van het vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). De locatie van de proefsleuven zijn ingemeten in Lambert coördinaten.

6.2. Bodemopbouw

In iedere proefsleuf werd een bodemprofiel geplaatst om een beter zicht te verkrijgen over de bodemopbouw binnen het plangebied. (bijlage 2)

In de proefsleuven treffen we een bouwvoor (Ap-horizont) met een dikte van 28 tot 40 cm aan, bestaande uit een humeus pakket van begroeiing met daaronder een grijs-bruine laag gebioturbeerde laag. Lokaal, zoals zichtbaar op de profiel foto, werd er een laag grof rivierzand aangetroffen.

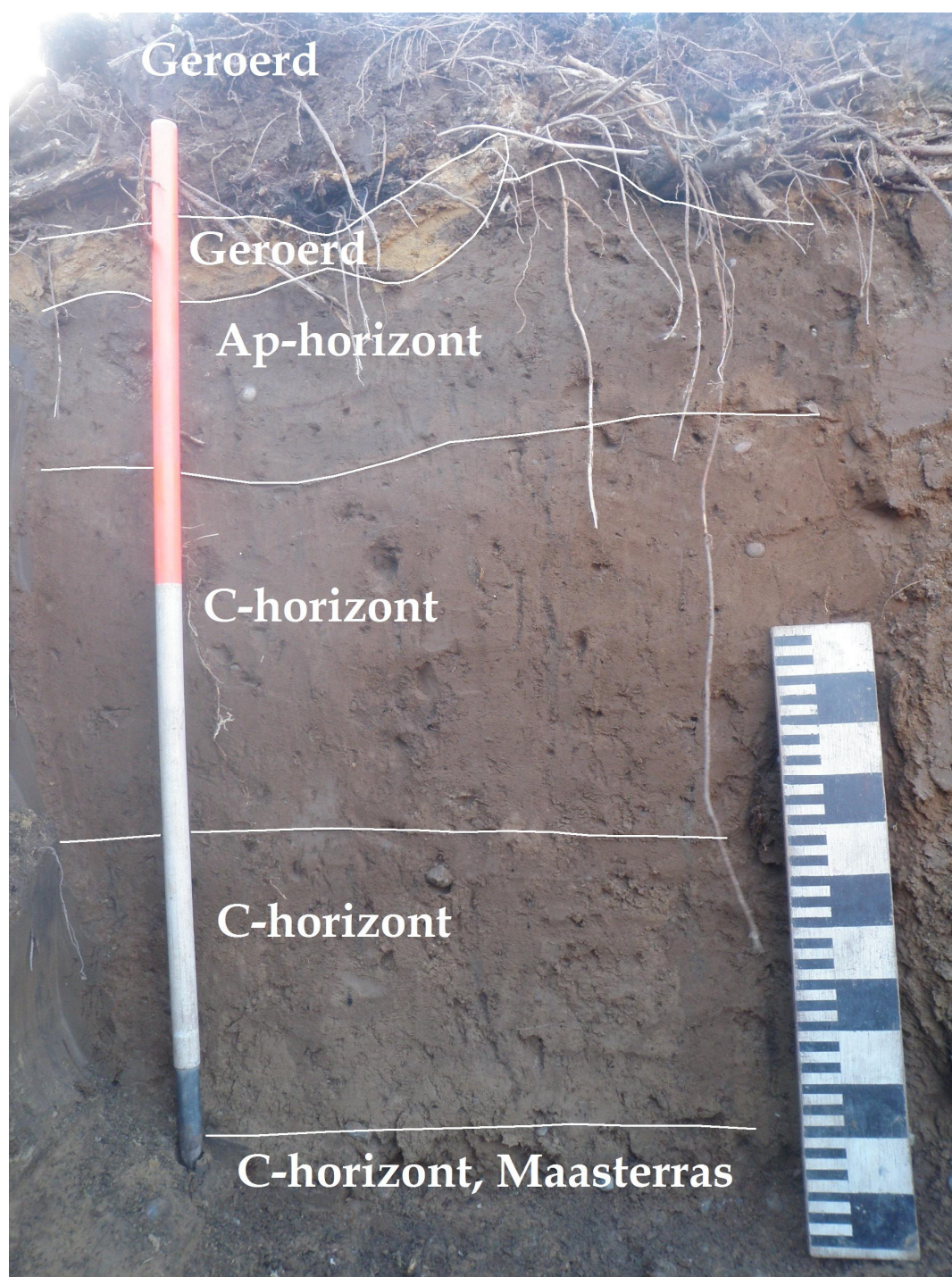
Onder de bouwvoor is meteen de overstoorde C-horizont aangetroffen. De overgang tussen het Ap-horizont en C-horizont is zwaar gebioturbeerd door de wortels van de voormalige begroeiing.

Het C-horizont bestaat uit sterk siltig zand met een licht bruine tot licht grijze kleur en is gelaagd. De aanwezigheid van grind, de slechte verdeling van de korrelgrootte en het scherp aanvoelen van de zandkorrels zijn aanwijzingen die duiden op alluviale afzettingen. Binnen het plangebied hebben we dus niet zoals verwacht te maken met

dekzanden maar met alluviale Maasafzettingen. In de proefsleuven 1 en 2 is het zand zeer siltig (Z2S3) terwijl in werkput 3 het zand grover is en minder siltig (Z3/4S1).

Op een diepte van circa 60cm is het Maasterras aangetroffen die sterk grindhoudend is. Het plangebied lijkt in een oude Maasgeul te liggen. Om het Maasterras beter in kaart te kunnen brengen werden er, verspreidt over de proefsleuven en het terrein, 9 boringen geplaatst (zie bijlage 1) die bevestigen dat het Maasterras zich op een diepte van 55-90 cm onder het maaiveld bevindt.

Afbeelding 8: bodemprofiel in werkput 1 met aanduiding van de verschillende bodemlagen.

6.3. Metaaldetectie

Ondanks de intensiteit waarmee het metaaldetectieonderzoek werd uitgevoerd, zijn binnen het plangebied geen archeologische relevante metalen voorwerpen aangetroffen. Op alle locaties die werden ontgraven ten gevolge van een positief signaal werden enkel recente voorwerpen aangetroffen zoals blikjes, metalen afscheidingsdraad en ijzerdraad.

6.4. Sporen en structuren

Tijdens het onderzoek zijn in totaal drie proefsleuven ontgraven waarbij het onderzoeksvlak aangelegd werd op het hoogst leesbare niveau waarop sporen kunnen worden aangetroffen. In totaal werden er 32 sporen geregistreerd (bijlage 1 en 4).

In de eerste proefsleuf werden twee sporen (S001 en S002) aangetroffen. Ze waren licht bruingrijs van kleur met grijze vlekken. Bij het opschaven van de sporen werd recent aardewerk aangetroffen.

De tweede sleuf die noord-zuid over het terrein loopt, vertoonde 21 sporen die in twee categorieën verdeeld konden worden: de natuurlijke sporen en de recente sporen. De natuurlijke sporen zijn allemaal boomkuilen van de recent verwijderde bomen die op het terrein groeiden. Ze zijn duidelijk herkenbaar aan hun losse vulling en onregelmatige vorm. De recente sporen waren recente afvalkuilen met scherven in aardewerk, stukken plastic, metaalafval, glasscheren,... Het noordelijke deel van de sleuf was zwaar verstoord door recente afvalkuilen en afvallagen en werd als één grote recent verstoorde zone aangeduid (S021).

In de derde en laatste proefsleuf werden negen sporen geregistreerd (*afbeelding 9*). Ook hier ging het telkens om natuurlijke sporen en recente afvalkuilen. Het oosten van de sleuf was zwaar verstoord door een recente afbraak.

Bij het openleggen van de sleuven op het onderzoeksterrein werden dus enkel recente afvalkuilen en boomkuilen aangetroffen en werden er geen archeologisch waardevolle sporen of structuren gedocumenteerd.

Afbeelding 9: Overzichtsfoto van werkput 3 in oostelijke richting.

6.5. Vondsten

Metaaldetectie

Tijdens de metaaldetectie werden veel waarnemingen geregistreerd van recente metaalvondsten zoals blikjes, metalen platen, stukken omheining, aluminium papier,... Er werden geen archeologisch relevante artefacten aangetroffen.

Proefsleuvenonderzoek

De afwezigheid van relevante archeologische sporen en/of structuren uit zich tevens in de ingezamelde vondsten. Namelijk, tijdens het proefsleuvenonderzoek werden nergens archeologisch relevante vondsten aangetroffen die wijzen op menselijke activiteit in het verleden binnen het plangebied.

Na het openleggen van de sleuven werden de sleuven geprospecteerd op metaal vondsten waarbij nog een bronzen nagelkopje werd aangetroffen in de eerste sleuf. Verder werden er geen andere relevante archeologisch voorwerpen aangetroffen.

7. Conclusie

7.1. Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Rijksweg 422 te Dilsen-Stokkem. In de omgeving van het plangebied waren verschillende vondstmeldingen, daterend van de Steentijden tot de Nieuwe Tijd. Wegens de gerede mogelijkheid dat er zich archeologische vondsten binnen het plangebied bevinden, werd een vooronderzoek in de vorm van een metaaldetectie en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan Ruimte en Erfgoed een besluit nemen met betrekking tot eventueel vervolgonderzoek.

Tijdens het veldonderzoek zijn geen indicatoren gevonden die wijzen op de aanwezigheid van archeologisch erfgoed.

7.2. Beantwoording onderzoeksvragen

- ***Zijn er al dan niet bekende archeologische waarden aanwezig en waar zijn deze gelokaliseerd?***

Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in totaal 32 sporen aangetroffen. Deze bevinden zich verspreid over het plangebied. Het betreft natuurlijke boomkuilen en recente afvalkuilen. Gezien de recente en natuurlijke aard van de sporen is er geen sprake van archeologische waarden.

- ***Op welke diepte bevinden zich deze waarden?***

De onderzoeksvlakken zijn aangelegd in de top van de C-horizont. De diepte waarop dit onderzoeksvlak is aangelegd bedraagt 50 à 60 cm onder het maaiveld.

- ***Wat is de aard, omvang en datering van de resten?***

Binnen het plangebied zijn al de sporen van recente of natuurlijke aard. Bijgevolg hebben ze geen archeologische waarde en is de gestelde onderzoeksvraag niet relevant.

- ***In hoeverre worden eventuele archeologische resten bedreigd door de voorgenomen bodemingreep?***

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan worden besloten dat de geplande graafwerkzaamheden geen bedreiging vormen voor het bodemarchief. Er werden namelijk tijdens het onderzoek geen archeologisch relevante indicatoren aangetroffen.

- **Welke aspecten verdienen bijzonder aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?**

Er werden geen archeologische sporen of vondsten aangetroffen binnen het plangebied en daarom achten een verder onderzoek niet noodzakelijk

8. Aanbevelingen

Het onderzoek op het terrein gelegen aan de Rijksweg 422 te Dilsen-Stokkem heeft geen archeologisch relevante sporen of vondsten opgeleverd. De metaalprospectie en het proefsleuvenonderzoek heeft het vermoeden van aanwezige archeologische resten niet kunnen bevestigen. De geplande graafwerken vormen bijgevolg geen bedreiging voor archeologische resten binnen het onderzochte plangebied. Wij achten daarom een verder onderzoek niet noodzakelijk.

Bovenstaand advies is slechts een selectieadvies en dient louter ter advisering van het bevoegd gezag: Ruimte en Erfgoed. Het definitieve besluit met betrekking tot de vrijgave van het terrein, zal op basis van het uitgebrachte advies genomen worden door het bevoegd gezag. Daarom wordt geadviseerd om inzake het besluit contact op te nemen met Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg.

9. Bibliografie

Bronnen

K. Beerten (2005) *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 26 Rekem*, Leuven.

Berendsen, H.J.A. (2005) *Landschappelijk Nederland*, Assen

Gysels, H. (1993) *De landschappen van Vlaanderen en Zuidelijk Nederland. Een landschapsecologische studie*, Leuven.

VAN DE VELDE E., DEVILLE T. & HOUBRECHTS S. (2010) Soerveld te Dilsen-Stokkem, Archeologisch vooronderzoek door middel van boringen. *Condor Rapporten* 27, Bilzen.

Websites (geraadpleegd maart 2011)

<http://www.belbag.be>

<http://www.ngi.be>

(geraadpleegd voor Ferrariskaart)

<http://www.agiv.be/gis/diensten/geo-vlaanderen/>

(geraadpleegd voor bodemkundige kaart)

<http://gis.limburg.be>

(geraadpleegd voor de Atlas van de Buurtwegen)

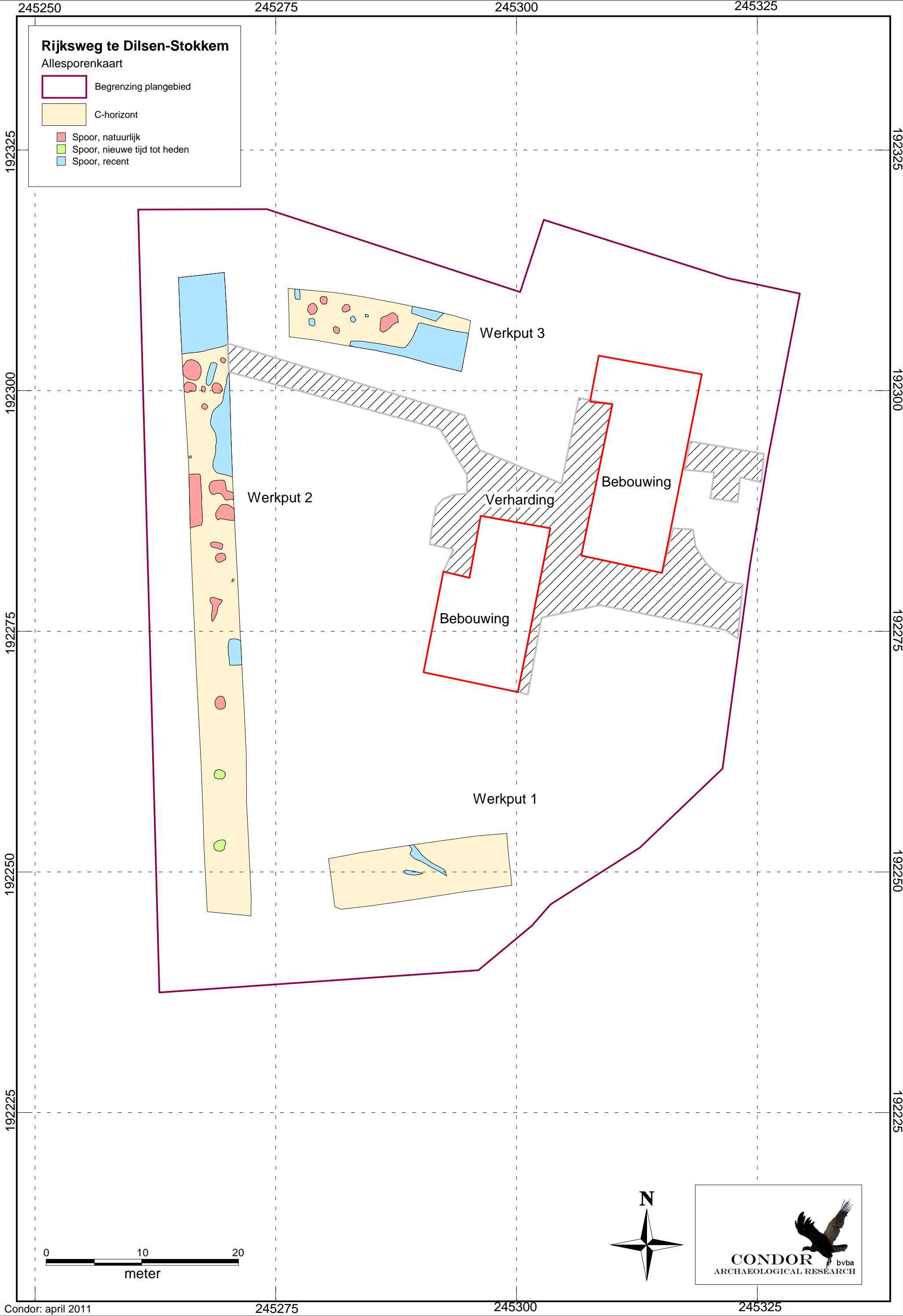
10. CD-ROM

Bijgevoegd bevindt zich een CD-rom met de volgende gegevens:

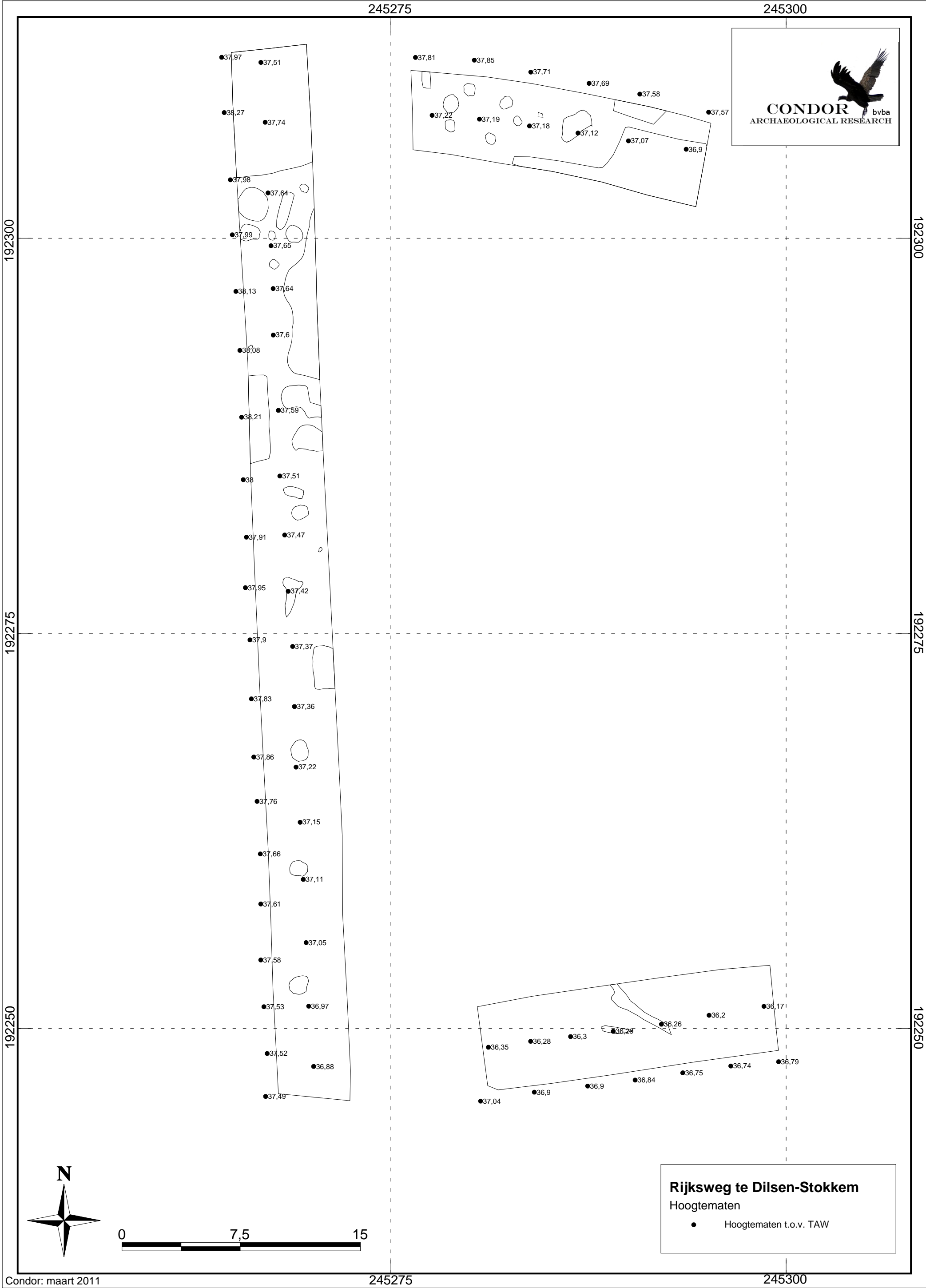
- Foto's geordend per werkput
- De digitale versie van dit rapport
- Fotolijst, sporenlijst, velddagboek.

BIJLAGEN

Bijlage 1

Bijlage 2

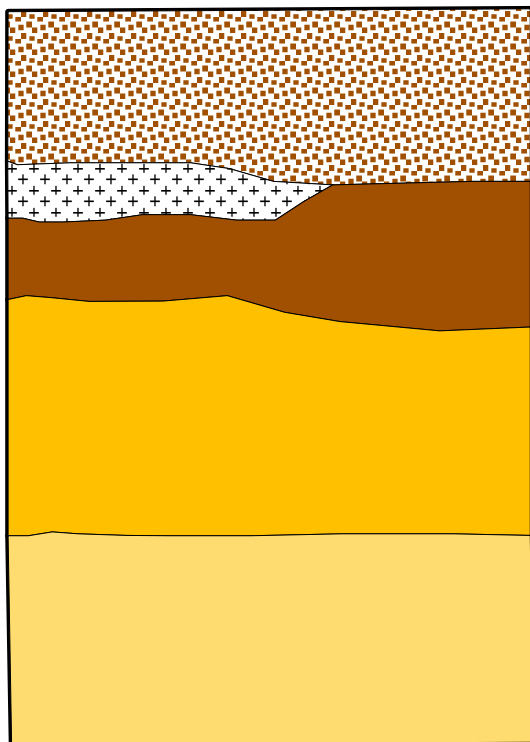
Rijksweg te Dilsen-Stokkem

Profielen

- ⊕ Opgebrachte laag
- Ap-horizont
- C-horizont, Maasafzettingen
- C-horizont, Maasterras
- ⊞ Geroerde Ap-horizont

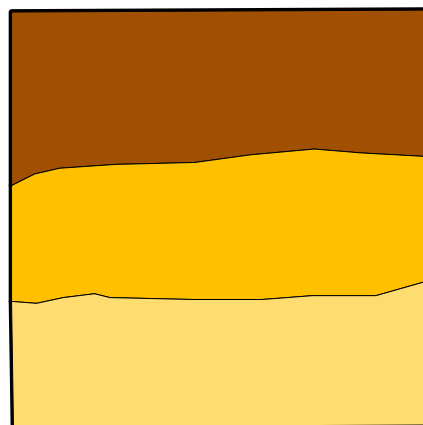
Profiel 1-1

TAW +36,79

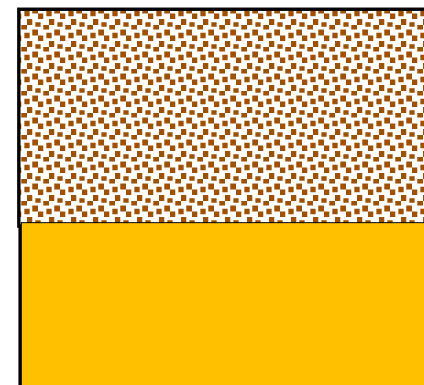
Profiel 2-1

TAW +37,47

Profiel 3-1

TAW +37,83

0 40 80
cm

Bijlage 3

Sporenlijst

Provincie: **Limburg**

Gemeente: **Dilsen-Stokkem**

Plaats, Toponiem:

Projectnr: **11-043**

Code: **DI-11-RI**

Rijksweg

Spoor			Interpretatie	TAW	Spoor	spoor				Begrenzing		samenvang		
nummer	Werkput	Vlak	spoor	bovenzijde	gecoupeerd ja/nee	diepte in cm	kleur	textuur	inluitsels	scherp/vaag	vorm	met andere sporen	Opmerkingen	Datering
101	1	1	KUIL?	36,24	nee		LiBr-LiGr met GrVI1	Z2S3	G1, AW1, PLR2	Vaag	Lineair			RECENT
102	1	1	KUIL?	36,27	nee		LiBr-LiGr met GrVI1	Z2S3	G1, PLR2	Vaag	Onregelmatig		langwerpig	RECENT
201	2	1	KUIL	37,05	nee		Br-DrGr met GrVI1	Z2S3G1	G1, PLR2, AW	Vaag	Onregelmatig			RECENT
202	2	1	KUIL	37,12	nee		Br-DrGr met GrVI2	Z2S3G1	G1, PLR2, SK	Vaag	Ovaal	IDEM S201?		RECENT
203	2	1	BOOMKUIL	37,27	nee		Br-DrGr	Z2S3G1	G2	Vaag	Ovaal			NATUURLIJK
204	2	1	BOOMKUIL	37,40	nee		Br-DrGr	Z2S3G1	G2	Vaag	Onregelmatig			NATUURLIJK
205	2	1	KUIL	37,32	nee		Gr-DrBr met BrVI1	Z2S3G1	G1, PU	Scherp	Rechthoek			RECENT
206	2	1	KUIL	37,39	nee		Gr-DrBr	Z2S3		Scherp	Ovaal			RECENT
207	2	1	BOOMKUIL	37,46	nee		LiBr-LiGr	Z2S3G1		Vaag	Ovaal			NATUURLIJK
208	2	1	BOOMKUIL	37,49	nee		LiBr-DrGr	Z2S3G1		Vaag	Onregelmatig			NATUURLIJK
209	2	1	BOOMKUIL	37,52	nee		Gr-Br	Z2S3G1		Vaag	Rechthoek			NATUURLIJK
210	2	1	BOOMKUIL	37,53	nee		Gr-Br	Z2S3G1		Vaag	Onregelmatig			NATUURLIJK
211	2	1	BOOMKUIL	37,56	nee		Gr-Br	Z2S3G1		Vaag	Onregelmatig			NATUURLIJK
212	2	1	KUIL	37,58	nee		Gr	Z2S3G1	AW, IJZER	Vaag	Rond			RECENT
213	2	1	KUIL	37,53	nee		Gr	Z2S3G1	PU	Vaag	Onregelmatig			RECENT
214	2	1	KUIL	37,60	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1	PU	Vaag	Ovaal			RECENT
215	2	1	KUIL	37,60	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1	PU	Vaag	Ovaal			RECENT
216	2	1	KUIL	37,62	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1	PU	Vaag	Onregelmatig			RECENT
217	2	1	KUIL	37,59	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1	PU	Vaag	Ovaal			RECENT
218	2	1	KUIL	37,54	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1	PU	Vaag	Ovaal			RECENT
219	2	1	BOOMKUIL	37,57	nee		Gr-Br met BrVI1	Z2S3G1		Vaag	Ovaal			NATUURLIJK
220	2	1	KUIL	37,53	nee		Gr-Br	Z2S3G1	PU, ZAND, PC	Vaag	Ovaal			RECENT
221	2	1	KUIL	37,55	nee		Gr-Br	Z2S3G1	PU, ZAND, PC	Scherp	Rond			RECENT
301	3	1	KUIL	37,24	nee		Gr-Br	Z3S1G1	PU	Scherp	Onregelmatig			RECENT
302	3	1	KUIL	37,20	nee		Gr-Br	Z3S1G1	PU	Scherp	Onregelmatig			RECENT
303	3	1	BOOMKUIL	37,19	nee		Gr-Br	Z3S1G1	PU	Scherp	Ovaal			NATUURLIJK
304	3	1	BOOMKUIL	37,16	nee		Gr-Br	Z3S1G1		Vaag	Onregelmatig			NATUURLIJK

304	3	1	BOOMKUIL	37,17	nee	Gr-Br	Z3S1G1		Vaag	Ovaal	NATUURLIJK
305	3	1	BOOMKUIL	37,19	nee	Gr-Br	Z3S1G1		Vaag	Ovaal	NATUURLIJK
306	3	1	KUIL	37,16	nee	Gr-Br	Z3S1G1	PU	Vaag	Ovaal	RECENT
307	3	1	KUIL	37,19	nee	Gr-Br	Z3S1G1	PU	Vaag	Vierkant	RECENT
308	3	1	BOOMKUIL	37,12	nee	Gr-Br	Z3S1G1		Vaag	Onregelmatig	NATUURLIJK
309	3	1	KUIL	37,29	nee	Gr	Z3S1G1	PU	Vaag	Onregelmatig	RECENT
310	3	1	KUIL	37,13	nee	Gr	Z3S1G1	PU	Scherp	Onregelmatig	RECENT

Bijlage 4

Vondstenlijst

Provincie: **Limburg** Gemeente: **Dilsen-Stokkem** Plaats, Toponiem:
 Projectnr: **11-043** Code: **DI-11-RI** **Rijksweg**

Vondstnummer	Werkput	Vlak	Spoor	Profiel	Verzamelwijze	Datum	Inhoud	Datering
1	1	1			Aanleg vlak	7/03/2011	Hard gebakken donkergrijs grof grindig verschaald aardewerk	nieuwste tijd - heden
2	1	1	101		Aanleg vlak	7/03/2011	Witbakkend aardewerk, wandfragment, loodglazuur weggeerodeerd	1450 - 1900
3	2	1			Aanleg vlak	7/03/2011	Donkergrijs randfragment	Recent
4	2	1			Aanleg vlak	7/03/2011	witbakkend aardewerk voorzien van groen loodglazuur, wandfragment	1700-1900
5	2	1	212		Aanleg vlak	7/03/2011	wandfragment roodbakkend geglazuurd aardewerk, sterk verweerd	1450-1900
	2	1	212		Aanleg vlak	7/03/2011	weinig verroeste spijker	Recent
6	2	1	209		Aanleg vlak	7/03/2011	betonpuin	Recent
7	1	1			Aanleg vlak	7/03/2011	bronzen kopje	onbekend

|

Fotolijst

Provincie: **Limburg**   Gemeente: **Dilsen-Stokkem**   Plaats, Toponiem:
 Projectnr: **11-043**   Code: **DI-11-RI**   **Rijksweg**

Datum	Fotonr	Werkput	Vlak	Spoornr.	Fotorichting	Opmerkingen	Fotograaf
07-03-2011	001	1	1		W	overzicht werkput 1	SVH
07-03-2011	002	1	1		W	overzicht werkput 1	SVH
07-03-2011	003	1	1		N	overzicht werkput 1 van Oost naar West	SVH
07-03-2011	004	1	1		N	overzicht werkput 1 van Oost naar West	SVH
07-03-2011	005	1	1		N	overzicht werkput 1 van Oost naar West	SVH
07-03-2011	006	1	1		N	overzicht werkput 1 van Oost naar West	SVH
07-03-2011	007	1	1		N	overzicht werkput 1 van Oost naar West	SVH
07-03-2011	008	1	1		O	overzicht werkput 1	SVH
07-03-2011	009	1	1		O	overzicht werkput 1	SVH
07-03-2011	010	2	1		N	overzicht werkput 2	SVH
07-03-2011	011	2	1		N	overzicht werkput 2	SVH
07-03-2011	012	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	013	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	014	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	015	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	016	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	017	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	018	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	019	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	020	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	021	2	1		W	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	022	2	1		O	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	023	2	1		O	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	024	2	1		O	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	025	2	1		O	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	026	2	1		O	overzicht werkput 2 van Zuid naar Noord	SVH
07-03-2011	027	2	1		Z	overzicht werkput 2	SVH
07-03-2011	028	2	1		Z	overzicht werkput 2	SVH
07-03-2011	029	2	1		Z	overzicht werkput 2	SVH

07-03-2011	030	3	1		O	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	031	3	1		O	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	032	3	1		O	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	033	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	034	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	035	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	036	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	037	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	038	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	039	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	040	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	041	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	042	3	1		N	overzicht werkput 3 van west naar oost	EVdV
07-03-2011	043	3	1		W	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	044	3	1		W	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	045	3	1		W	overzicht werkput 3	EVdV
07-03-2011	046	1			Z	profiel 1-1	SVH
07-03-2011	047	1			Z	profiel 1-1	SVH
07-03-2011	048	1			Z	profiel 1-1	SVH
07-03-2011	049	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	050	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	051	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	052	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	053	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	054	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	055	2			Z	profiel 2-1	EVdV
07-03-2011	056	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	057	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	058	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	059	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	060	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	061	3			N	profiel 3-1	EVdV
07-03-2011	062	3			N	profiel 3-1	EVdV

07-03-2011	063					boring	EVdV
07-03-2011	064					sfeerfoto	TD
07-03-2011	065					sfeerfoto	TD
07-03-2011	066					sfeerfoto	TD
07-03-2011	067					sfeerfoto	TD
07-03-2011	068					sfeerfoto	TD
07-03-2011	069					sfeerfoto	TD
07-03-2011	070					sfeerfoto	TD
07-03-2011	071					sfeerfoto	TD
07-03-2011	072					sfeerfoto	TD
07-03-2011	073					sfeerfoto	TD
07-03-2011	074					sfeerfoto	TD
07-03-2011	075					sfeerfoto	EVdV
07-03-2011	076					sfeerfoto	EVdV
07-03-2011	077					sfeerfoto	EVdV
07-03-2011	078					sfeerfoto	EVdV
07-03-2011	079					sfeerfoto	SVH
07-03-2011	080					sfeerfoto	SVH
07-03-2011	081					sfeerfoto	SVH
07-03-2011	082					sfeerfoto	SVH